

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001900

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-05-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Роман Іванович

2. Roman I. Lutsenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство

Дата захисту: 03-06-2025

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8228

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.04

Тема дисертації:

1. Адаптація англійськомовних суспільно-політичних реалій в українському аудіовізуальному перекладі (на матеріалі сучасних політичних текстів різних відеожанрів).
2. Adaptation of English-language social and political realia in Ukrainian audiovisual translation (on the material of contemporary political texts of different video genres).

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню адаптації англійськомовних суспільнополітичних реалій у контексті українського аудіовізуального перекладу сучасних політичних текстів різних відеожанрів. Робота спрямована на систематизацію типології суспільнополітичних реалій Великої Британії та визначення особливостей їхньої перекладацької адаптації через призму теорії мультимодальності. Основна мета дослідження – розробити стратегії та тактики перекладу вербальних і невербальних компонентів суспільнополітичних реалій, враховуючи їхнє мультимодальне конструювання у британських політичних текстах. У роботі запропоновано методіку комплексного аналізу перекладу з використанням критичного дискурсаналізу, семіотичного й лінгвокультурологічного підходів. Наукова новизна дисертації полягає у вдосконаленні класифікації суспільнополітичних реалій, уточненні понять перекладацької адаптації та локалізації, а також розробці нової стратегії мультимодального перекладу. Результати дослідження сприяють поглибленню

розуміння перекладацьких процесів у межах аудіовізуального дискурсу, зокрема у роботі з політичними текстами, наповненими культурноспецифічними реаліями. Практичне значення дослідження полягає в можливості використання його результатів для удосконалення методології викладання перекладознавства, розробки навчальних матеріалів для аудіовізуальних перекладів та створення рекомендацій для практикуючих перекладачів.

2. The thesis is devoted to the study of the adaptation of English language sociopolitical realities in the context of Ukrainian audiovisual translation of contemporary political texts of various video genres. The work is aimed at systematising the typology of sociopolitical realities in the UK and identifying the peculiarities of their translation adaptation through the prism of multimodality theory. The main goal of the study is to develop strategies and tactics for translating verbal and nonverbal components of sociopolitical realities, taking into account their multimodal construction in British political texts. The paper proposes a methodology for comprehensive translation analysis using critical discourse analysis, semiotic and linguistic-cultural approaches. The scientific novelty of the thesis lies in improving the classification of sociopolitical realities, clarifying the concepts of translation adaptation and localisation, and developing a new strategy of multimodal translation. The results of the study contribute to a deeper understanding of translation processes within audiovisual discourse, in particular when working with political texts filled with culturally specific realities. The practical significance of the study lies in the possibility of using its results to improve the methodology of teaching translation studies, develop training materials for audiovisual translation and create recommendations for practicing translators.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Lutsenko R. I. (2023). Representation of nationally-biased units with verbal component in Ukrainian translations of British political texts of different video genres. Південний архів (філологічні науки), № 95. С. 56-63.
- Lutsenko R. I. (2023). Specifics of modern British and Ukrainian political texts translation and interpretation in terms of video genres. Південний архів (філологічні науки), № 92. С. 36-44.
- Lutsenko R. I. (2023). Strategies of rendering non-verbal components in multimodal constructions comprising nationally-biased lexical units (based on British political video interviews and debates). Вісник Київського національного лінгвістичного університету, Том 26, № 2. С. 82-90.
- Lutsenko R. I. (2023). The theory of multimodal clusters (on the material of modern British political texts of different video genres). Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис», № 13. С. 107-115.
- Луценко Р. І. (2024). Відтворення мультимодальних конструкцій з національним компонентом у різних відеожанрах сучасного політичного дискурсу. Studia Philologica, № 2 (23), С. 115-123.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козяревич-Зозуля Ліана Василівна
2. Liana V. Koziarevych-Zozula

Кваліфікація: к.філол.н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підгрушна Олена Григорівна
2. Olena H. Pidhrushna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6407-4322

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарук Лариса Леонідівна
2. Larysa L. Makaruk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8988-2753

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голубенко Наталія Іванівна

2. Nataliia I. Holubenko

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4001-8793

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подсевак Катерина Сергіївна

2. Kateryna S. Podsievak

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2114-4471

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Анохіна Тетяна Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Анохіна Тетяна Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Стефанова Наталія Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна